

BLOGI

Koronakriisi paljastaa kehittyvien ja köyhimpien talouksien hauraudet

Kansainvälinen talous, IMF | 17.04.2020 | Olli Rehn

KIRJOITTAJA

Olli Rehn
Johtokunnan
puheenjohtaja

Koronaviruksen aiheuttama pandemia on raju shokki koko maailmantaloudelle. Kehittyvät ja köyhimmät maat ovat nyt myös joutuneet iskun kohteeksi.

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) on pitänyt tällä viikolla kevätkokouksensa. Jäsenmaiden ministerit ja keskuspankkiirit osallistuivat siihen virtuaalisesti, ja kokousjärjestelyt hoidettiin Washingtonin tukikohdasta käsin. Suomen puheenvuoron ministerikomiteassa piti valtiovarainministeri Katri Kulmuni, joka peräänkuulutti vahvaa kansainvälistä yhteistyötä ja kansainvälisten instituutioiden tukea kaikkein köyhimmille maille.

IMF julkaisi tiistaina 14.4. oman ennusteensa, jonka mukaan koronaviruksen (COVID-19) aiheuttama ”suuri seisahdus” (”the Great Lockdown”) vie tänä vuonna maailmantalouden syvimpään taantumaa sitten 30-luvun laman. IMF ennustaa maailmantalouden aktiviteetin supistuvan tänä vuonna kolme prosenttia.

Kriisi iskee rajulla voimalla epidemia-alueiden talouksiin, mutta sen vaikutukset näkyvät laajalaisesti ympäri maailmaa. Asukaskohtaisen BKT:n odotetaan tänä vuonna supistuvan yli 170 maassa IMF:n 189 jäsenmaasta. Taloustieteilijät puhuvat globaalisti symmetrisestä shokista, mikä tekee kriisin hoidosta erityisen hankalan. Mikään maa ei juuri tule siltä säästymään. Ja kun kaikki kärsivät siitä, ei halu auttaa muita solidaarisuuden hengessä aina ole korkeimmillaan, vaikka toisin toivoisikin.

Shokki iskee erityisen kovaa Eurooppaan, jossa epidemian laaja levinneisyys ja palvelusektoriin nojaava talouden rakenne voimistavat vaikutuksia. Tälle vuodelle IMF odottaa euroalueen BKT:n supistuvan jopa 7,5 prosenttia ja Suomen talouden 6 prosenttia.

Olettaen, että rajoitustoimia puretaan asteittain tämän vuoden toisella puoliskolla, IMF näkee maailmantalouden aktiviteetin vähitellen normalisoituvan ja talouskasvun elpyvän lähes 6 prosenttiin vuonna 2021. Riskit kuitenkin painottuvat odotettua heikomman kehitykseen suuntaan. IMF:n riskiskenaariossa, jossa ensi vuonna puhkeaa uusi pandemia-aalto, maailmantalouden BKT voi olla jopa 8 prosenttia tämän hetkistä perusennustetta alhaisempi.

Vaikka pandemia jyllää tällä hetkellä voimakkaasti kehittyneissä talouksissa, nousevat ja kehittyvät taloudet ovat haavoittuvaisempia pandemian seurausvaikutuksille, erityisesti ulkoisen rahoituksen ongelmille ja raaka-aineiden hintojen laskulle. Pääomien pako nousevista talouksista on ollut vuoden alkupuolella historiallisen voimakasta. Kansainvälisen rahoitusinstituutin (Institute of International Finance) mukaan pääomapako on ollut jopa 100 miljardin dollarin kokoluokkaa vain muutaman kuukauden aikana. Lisäksi talouspolitiikan liikkumavara taloutta tukeviin toimiin on monissa näissä maissa rajallisempi, ja etenkin köyhemmillä mailla kyky vastata talous- ja terveyskriisiin on hyvin heikko.

Maailmanlaajuiseen kriisiin vastaaminen edellyttäisi vahvaa kansainvälistä yhteistyötä ja monenkeskisten instituutioiden tukeen nojaamista. Erityisesti köyhimpien maiden ahdinko on jo näkynyt IMF:n vastaanottamissa hätärahoituspyynnöissä – niitä on tullut jo 102 jäsenmaalta, keskittyen pitkälti köyhimpiin maihin. Köyhimpien maiden suuri rahoitustarve on aiheuttanut merkittävää painetta näille maille suunnattujen rahastojen riittävyydelle. IMF:n johtokunta on tällä viikolla hyväksynyt uuden lyhyen aikavälin likviditeetti-instrumentin helpottamaan nousevien talouksien ahdinkoa. IMF muodostaa globaalin rahoitusturvaverkon ytimen. Sillä on noin 1000 miljardin dollarin luotonantokapasiteetillaan keskeinen rooli vakauden tukemisessa sekä erityisesti nousevien ja kehittyvien talouksien auttamisessa kriisin aikana ja talouksien jälleenrakennuksen käynnistyessä.

Tätä taustaa vasten IMF:n, samoin kuin tietysti valuuttarahaston jäsenmaiden, työ koronakriisin vaurioiden korjaamiseksi on vasta alussa. Maailmantalous saadaan parhaiten jaloilleen, kun kriisitoimet koordinoidaan niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Hallitusten ja viranomaisten tähänastiset toimet koronapandemiassa osoittavat, että kansainvälinen yhteisö suhtautuu tilanteeseen vakavasti. Yhteistyön avulla pääsemme ulos ”suuresta seisahduksesta”. Edessä on kuitenkin vuosien urakka.

Asiasanat

IMF, korona, koronakriisi, maailmantalous